

FOLKETS PARK

Den historiske Folkets Park på Nørrebro i København blev i perioden 2013-2014 ikke bare udviklet fysisk. Omdannelsen af parken betød også en mental forandring for områdets beboere, med fokus på konfliktløsning, ejerskab og jobskabelse. Den før så slidte, mørke og utrygge park genopstod som folkepark.

VOLD OG UTRYGHED

I forsommeren 2012 blev fire unge overfaldet i deres bil på Griffenfeldsgade ved Folkets Park af en større gruppe unge fra Indre Nørrebro. Ofrene, som var på vej til koncert i Forum, blev hevet ud af deres bil og tævet og knivstukket, fordi gerningsmændene fejlagtigt troede, at koncertgæsterne kom fra den rivaliserende bande AK81.

Det brutale overfald ryddede forsider landet over, og når bandekrigen skulle illustreres i medierne var det med billeder af Folkets Park. Parken var, forstod man, gledet såvel folket som myndighederne af hænde.

Udviklingen af Folkets Park er bestilt af Københavns Kommune. Kenneth Balfelt Team og Spektrum Arkitekter står bag brugerinvolveringen og arkitekturen, og byggefirmaerne Logik & Co. og Stenbroens Træpleje har haft ansvaret for byggefasen, der bl.a. inkluderede ansættelse af to lokale samt bygge- og beplantningsdage med frivillige.

Det nye aktivitetsmøbel i Folkets Park, som blev skabt ud af den gamle og forhadte bro.

Københavns Kommune udarbejdede derfor få måneder senere en tryghedsplan for Indre Nørrebro som politisk svar på og strategi til, hvordan Københavns Kommune kunne håndtere bandekriminaliteten og skabe tryghed i området. De første synlige konsekvenser af tryghedsplanen var en periodevis massiv tilstedeværelse af Københavns Politi, som sagde de: *"Nu har vi styr på det"*.

Det næste punkt i tryghedsplanen var at lave parken om. Folkets Park var egentlig renoveret i 2008 for knap 12,4 millioner kroner, men denne udgave af parken formåede aldrig at trække flere gæster til trods en millioninvestering i bl.a. en massiv stålbro. Tværtimod blev parken gradvist mørkere og mere bar og det var i perioder mest afrikanske hjemløse og grupper af unge mænd, der benyttede parken. Til sidst herskede der nærmest en western-agtig stemning i parken: råt, maskulint, vindblæst og mennesketomt.

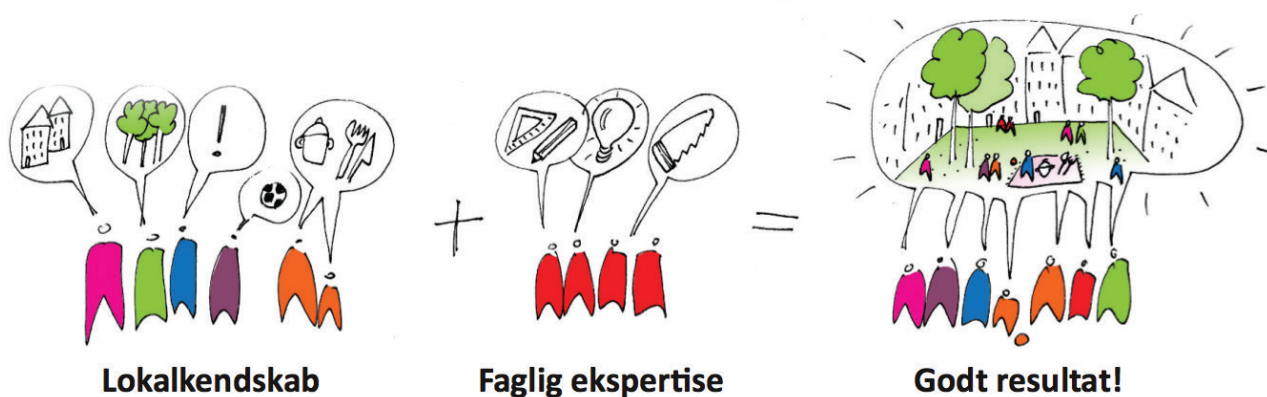
Folkets Park skulle have sit andet ansigtsløft på få år, og renoveringen af parken skulle denne gang foregå i nært samarbejde med områdets beboere. Trygheden skulle genskabes igennem ejerskab. Den gamle, aktivistiske park, der opstod i de glade saneringsdage i 1970'erne, og som de næste 40 år blev både et symbol og en arena for kampe mellem lokale beboergrupper på den ene side og skiftende borgmestre i Borgerrepræsentationen på den anden, skulle nu tilbage til folket.

INDFLYDELSE OG EJERSKAB

Venstrefløjsaktivister, unge mænd, øldrikkere, hjemløse afrikanere og romaer, en hashsælger, queers og børnefamilier. Få steder kunne byde på så mangfoldig og outreret en brugergruppe som Folkets Park på Nørrebro. Spørgsmålet var, hvordan en borgerinddragelsesproces med så mange og så forskellige brugere på ny kunne skabe glæde, ejerskab og tryghed omkring en park, der efterhånden kun blev brugt af dem, der ikke havde andre steder at gå hen?

Første skridt var at tale med parkens brugere. Én efter én eller i små grupper og med tolk om nødvendigt. Få dem til at tale om dét, som de er eksperter i, nemlig lokalområdet og livet i parken, parkens kvaliteter og udfordringer.

Kenneth Balfelt Team, der ledes af kunster Kenneth A. Balfelt, mødte i alt 175 i borgere i løbet af borgerinddragelsesprocessen: *"Metoden var at møde op uforberedt og uden nogen idéer eller skitser, fordi vi ville have borgerne, brugerne og omverdenen i spil. Formålet med samtalerne var at analysere parken i dybden med henblik på at udvikle de sider af den, der ikke fungerede. Og hvem kan analysere parken bedre, end de borgere, brugere, professionelle og erhvervsdrivende, som dagligt benytter sig af parken?"*, fortæller Kenneth A. Balfelt, som sammen med Spektrum Arkitekter delte ansvaret for borgerinddragelsesprocessen og den fysiske udvikling af parken.

Simpel model for samarbejde imellem brugere og fagfolk. Illustration af Spektrum Arkitekter.

Tilgangen var en metode, der for det første havde til hensigt at facilitere lokalområdets viden. For det andet var det en måde at markere rollefordelingen mellem beboere og rådgiverteam (Kenneth Balfelt Team og Spektrum Arkitekter) på: Borgerne bidrog med deres analyse og behov for udviklingen af Folkets Park samt med indsigt i områdets sociale situation brugerne imellem. Rådgiverteamets rolle var så at oversætte disse behov til fysiske og sociale løsninger.

Først da lokalområdet var blevet præsenteret for og havde givet feedback på rådgivergruppens opsamlende analyse af Folkets Parks, påbegyndte Spektrum Arkitekter tegnearbejdet. Rådgiverteamet præsenterede og diskuterede løbende tegningerne med en udvalgt skare af nøglepersoner fra området: *"Vi havde arbejdet så tæt sammen med lokalområdet og afholdt så mange møder, at parken nærmest tegnede sig selv. Sidste møde kunne vi tilmed slutte en halv time før tid. Vi havde diskuteret tingene så godt igennem, at alle var blevet enige"*, opsummerer Sofie Willems fra Spektrum Arkitekter.

SLADDERTANTER SKABER TRYGHED

Når man er i kontakt med noget nær en hel bydel, så er der selvsagt en del information fra samtalerne, der ikke figurerer i de tegninger, som arkitekterne udarbejder. Undervejs i samtalerne fik rådgiverteamet indblik i og adgang til historier og myter om områdets forskellige borgergrupper. Resultatet var et indgående indblik i parkens hierarki, hvem der er venner, hvem andre er bange for, indblik i hvad nogen gør, som andre oplever som utryghedsskabende, og indblik i at nogen tror andre gør noget, de i virkeligheden ikke gør, hvorfor det måske er spild af tid at bruge kræfter på at være utryg eller bange.

Et eksempel på dette er pusherne og hashsalget i Folkets Park. Eller rettere: hashpusheren. I ental. Når rådgiverteamet mødte beboere i området, var det især "pusherne" og "narkosalget" i Folkets Park, som gjorde dem utrygge. Folkets Park var simpelthen bandeterritorium, forstod man, en decideret no-go-zone.

Rådgiverteamet kunne dog, bl.a. på baggrund af Københavns Politis information, fortælle en noget anden historie: Der er kun én hashpusher i Folkets Park, og han omsætter for forbavsende få penge.

De andre mænd, der hænger ud i parken eller omkring det nærliggende Folkets Hus, er ikke alle bandemedlemmer. En er bagerlærling, en anden er elitesportsudøver, en tredje er arbejdsløs, en fjerde er arbejdsmand og andre igen er studerende, aktivister i Folkets Hus osv. Og de er der sådan set mest for at være sammen med hinanden: *"Vi opdagede, at der var enormt mange myter og fejlinformation i området, især omkring de unge mænd i parken. På den måde blev borgerinddragelsesprocessen lige så meget en konfliktløsningsproces og et forløb, hvor vi kunne punktere en del myter, når vi holdt små og store møder. Vi løb med sladder – på den gode måde"*, reflekterer Kenneth A. Balfelt og understreger, at lokalavisen og sociale medier blev brugt aktivt netop for at nuancere og præcisere "tingenes tilstand" i parken.

Tidligere holdt børn og unge sig væk fra Folkets Park på Nørrebro. Den var kedelig og utryg. Nu har de selv været med til at skabe den.

Fra workshop om at lave flytbare sidde- og legeelementer, som et midlertidigt forsøg.

SAMSKABELSE I BYGGEPROCESSEN

Da der endelig skulle bygges i Folkets Park, var det også med borgerhænder. *"Den mest effektive måde at skabe ejerskabsfølelse til en ting eller til et byrum på er, hvis man selv har haft det mellem hænderne"*, fortæller Kenneth A. Balfelt. Allerede i inddragelsesprocessen var der afholdt byggeworkshops, hvor Kenneth Balfelt Team og borgere i fællesskab byggede og malede en række borde-bænke-sæt og træmøbler (se billeder).

En ny bro blev genstand for en af de mere markante ændringer i den nye Folkets Park. Eller rettere: Den forhenværende bro blev pillet fra hinanden og afmonteret, så der til sidst kun stod fundament og stolper tilbage. Dét, der før udgjorde en abstrakt og klodset bro, blev til et aktivitetsmøbel for børn og voksne med henblik på at invitere til leg, ophold og kreativitet. Samtidig var tilblivelsesprocessen med til at gøre parken mere farverig. Kunstneren Frederik L. Hesseldahl inviterede børn fra Blågårdsskolens 7. klasse med til at dekorere stolperne med flotte farver og dyrefigurer. *"Vi gør det, for at man skal føle sig tryk i området"*, sagde en af de unge.

KÆRE nabo, ven og bruger af Folkets Park

Som I nok har bemærket, har Folkets Park i løbet af de sidste par uger været under kærlig behandling.

Entreprenørerne er færdige med de store maskiner og vi er mange, der glæder os til, at parken igen kan komme i brug.

Derfor inviterer vi naboer, venner og kollegaer til en hyggelig dag, hvor vi igen vil gøre parken til vores.

Vi ruller græs, sætter løg og nusser om detaljerne

SØNDAG D. 28. September

Kl 9.00 - 11.00 - Brunch i Folkets Hus

Kl 10.00 - 14.00 - Arbejde i Folkets Park

Ses vi?

Kærlig hilsen

LOGIK & CO. **Stenbroens**
TRÆPLEJE & ANLÆG

Det tungere og mere krævende arbejde blev primært udført af de lokale byggefirmaer Logik og CO. og Stenbroens Træpleje. Også de gjorde noget andet, end man "normalt" gør i byggeprocesser.

For det første ansatte Logik og Co. to lokale unge til byggeopgaven for "at give dem en ny start". Den ene fuldførte forløbet og blev sidenhen ansat hos Logik og Co., mens den anden blev hjulpet videre til at starte på en kokkeuddannelse. For det andet inviterede de en søndag i september beboerne med til at rulle 800 kvadratmeter græs ud i parken, ligesom der blev plantet blomsterløg. 80 fra lokalområdet – i alle aldre – deltog.

Balder Johansen, daglig leder af Logik & Co. får her det afsluttende ord om projektet: *"Det er ikke en helt ny park, der står færdig, men en væsentlig forbedring og nyudvikling af parken, som vi i fællesskab har udført med stor respekt for 40 års historie og med tæt inddragelse af lokale brugere, parkens naboer og Nørrebros borgere".*

Gennemførte interviews og idéudviklingsmøder:

Lokaludvalget, Borgernetværket, Gadepulsen Plus/ Rafik, unge fra Gadepulsen Plus, Gadepulsen/Ali, Kirkens Korshærs Natcafé, Kirkens Korshærs Dagcafé, Brugere af Dagcafeen, Marc/ lokalbetjent, Susanne fra Center for Park og Natur, Spiseri, Trabibar, Frisøren og Ali/ung dansk mand, Jamal/juicebar, Folkets Hus driftsgruppe, Waseem/socialpædagog, Modi/ blågårdsbunkereren, Balder/Logik og Co., Asge og Nina/ Sportsrummet Folkets Hus, beboere fra opgange i Prins Jørgens Gade 6,10, 12, 14a og 14b, beboere fra opgange i Griffenfeldsgade 26 og 28, FSB hovedkontor/ Rikke og Christina. Beboermøde med FSB, Varmestuen i Folkets Hus (Folkets Hus), Det Gode Naboskab (FSB), Borgermøde for alle (i Folkets Hus), idéudviklingsmøde, Skolebestyrelsen på Blågårds Skolen, forældre på Blågårds Skolen, Romanske gruppe i FP (med tolk), borgermøde i parken i forbindelse med Folkets Hus åbning (8.juni), John Hald (Driftschef, FSB), Stormøde for alle i Støberiet, 2. møde med romaer (med tolk), ideudviklingsmøde 2.